

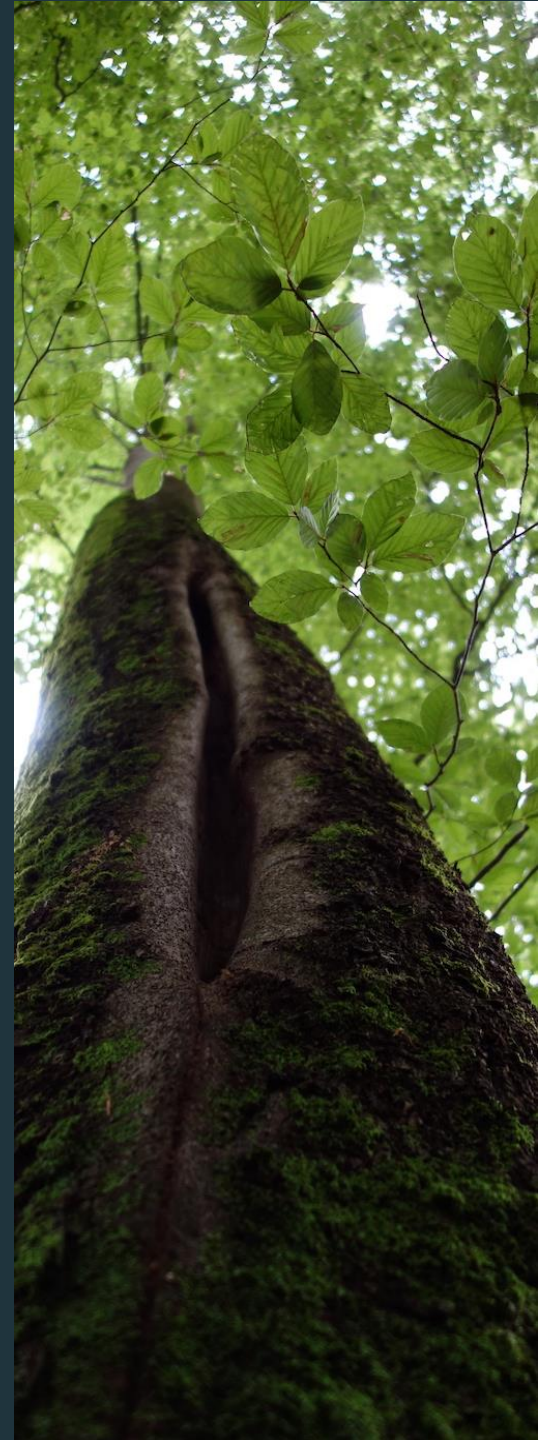

natagora

La nature avec vous

Actieplan voor de mopsvleermuis (*B. barbastellus*)

- *Status van de soort*
- *Verspreiding in Wallonië*
- *Ecologie van de soort*
- *Strategische doelstellingen*
- *Operationele doelen en acties*

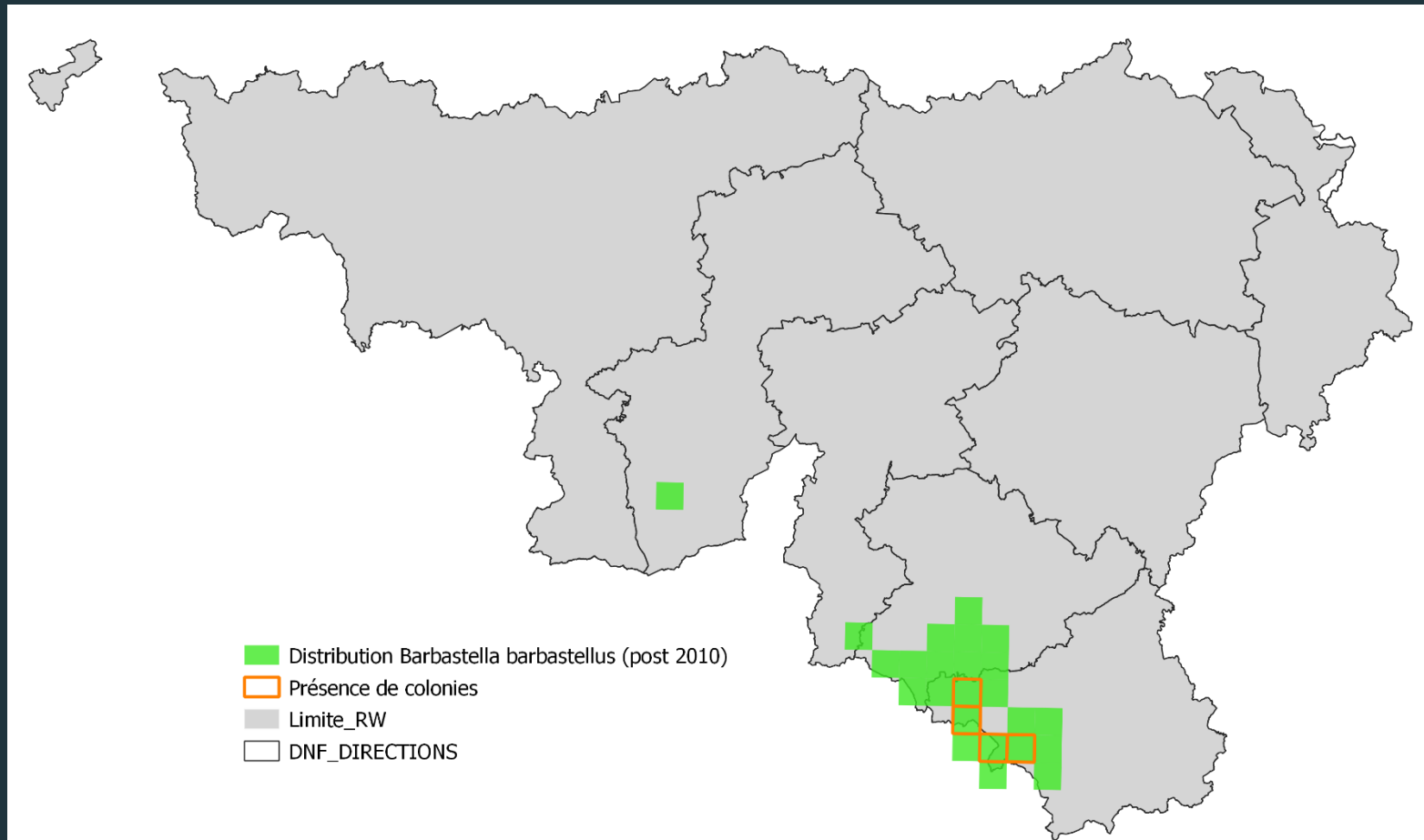

Status van de soort

- In Europa: status « Kwetsbaar » in de Rode Lijst (IUCN)
- In Wallonië: status « In gevaar » in de Rode Lijst voor Wallonië
- Soort van communautair belang (Bijlage II en IV van de EU-Habitats- en soortenrichtlijn)
- Volledig beschermd via het Waalse Natuurbeschermingsdecreet (Decreet 6/12/2001)
- 11 Natura 2000-gebieden aangeduid voor de soort.

Verspreiding in Wallonië

→ Zeer zeldzaam: 100 tot 500 dieren

Ecologie

→ **Grote plaatstrouw van kraamkolonies en in winterverblijfplaatsen**

→ **Kolonies:**

- Quasi altijd in of tussen hout:
  - In bossen: onder losse schors (zowel levende als dode bomen), ook in spleten in de stam
  - (In gebouwen: in nauwe ruimtes, niet vrijhangend)
  - Boomsoorten: vooral in eik, maar ook in beuk en sparren
- In kleine groepjes (20-tal vrouwtjes)
- Verhuizen zeer geregeld: tot wel +30 bomen per zomer, met een kleine tussenafstand

Ecologie

- **Grote plaatstrouw, ook in/aan winterverblijfplaatsen**
- **Winterverblijfplaatsen:**
  - Vooral in bossen, in bomen (2-5 C°)
    - Bij (streng) vorst: in ondergrondse objecten (ongebruikte tunnels, steengroeves...)
    - Meestal alleen, soms in groepjes

Ecologie

→ Jacht:

- Vooral in bosrijke omgeving en verwante biotopen
- Rond de boomkruinen, langs bosranden, boven wegen door bossen, op kapvlaktes, langs hagen en houtkanten in landbouwgebied, langs beboste rivieroever

→ Dieet:

- Sterk gespecialiseerd
- 90 % kleine nachtvinders of micro-nachtvinders, vooral soorten met een gehoororgaan

→ Jachtgedrag:

- 5-10 verschillende jachtterritoria / nacht
- In een straal van 4-5 km rond de kolonies

→ Vliegroutes:

- Boomvrije zones in het bos, hagen en houtkanten, bomenrijen,...

Strategische doelen

Onze kennis over
de soort vergroten

De beschikbaarheid
van kraam- en
wintererblijven
verbeteren

Het wettelijk kader
verbeteren

Verbeteren van het
voedselaanbod, verhogen
van de kwaliteit van het
jachtegebied en
vliegroutes

Sensibiliseren/informeren/adviseren

De kennis vergroten

- **Nieuwe populaties ontdekken**
  - Losse en gerichte detector-inventarisaties: 100 luisterpunten/jaar
- **In kaart brengen van netwerk bewoonde bomen**
  - Telemetrie: 10 dieren/jaar
- **Bepalen van de bosvitaliteit in het gekende verspreidingsgebied**
- **Wetenschappelijk onderzoek**
  - *Habitatmodellering*
  - *De mopsvleermuis als bio-indicator voor gezonde bossen*
  - *Voedselaanbod*
- **Onderzoek & Ontwikkeling**
  - *Kunstmatige kraamverblijfplaatsen*
  - *Hoe kunstmatige verblijfplaatsen te bouwen?*

Verbeteren van het bestaande wettelijk kader

→ De wettelijke bescherming beter toepassen in de praktijk

- Systematische berichtgeving van aanwezigheid
- Speciale beschermingsstatus voor verblijfplaatsen

→ Versterken van maatregelen om de biodiversiteit in bossen te verhogen en dit in een ruimere zone

- Aandachtsgebieden: Sterke, bindende maatregelen
- Buffer 5 km en N2000: Algemene bindende maatregelen
- Overall: Algemene maatregelen op basis van vrijwilligheid

→ Ontwikkeling van een compenserende steun- en/of stimuleringsregeling

Verbeteren van het aanbod aan verblijfplaatsen in bomen

→ Strikte bescherming van alle gekende koloniebomen

→ Verhogen van het aantal beschikbare verblijfplaatsen

■ Afbakenen van eilanden van geschikte bomen ('GB')

- Aandachtsgebieden : **5-10 GB/ha**
- Buffer van 5 km : **3-5 GB/ha**
- Overall elders: **1-3 GB/ha**
- Max. afstand tussen de eilanden: 2 km
- Afstand tss de geschikte bomen: 200-250 m

■ Indien geschikte bomen ontbreken: aanduiden van verouderings-eilanden

- Oppervlakte: 0,5 à 5 ha
- Max. afstand tussen de eilanden: 2 km
- Bosbeheer met aandacht voor het herkennen en markeren van geschikte bomen

Het aanbod van geschikte bomen verhogen

→ Meer 'beschermingseilanden'

- 3-10% van de bosoppervlakte
- Oppervlakte = 1 tot 20 ha (gemiddeld 3ha)
- Maximale afstand tussen de eilanden: 2 km

Verhogen van het voedselaanbod

→ Verhogen van de hoeveelheid dood hout: 5-10% van het volume levend hout

- Staand dood hout:

- min. 2 bomen/ha

- Gekandelaberd, geringd,...

- Liggend dood hout:

- 5-20 m³/ha

- 3-4 grote kronen met takken/ha; 6-10 hoge stronken/ha; + resten van allerlei maten

Een betere gelaagdheid van de bosbestanden

→ Verbeteren van de verticale structuur:

- Opmaak van een bosbeheerplan voor 1000 ha/jaar met:
  - Spontane bosverjonging
  - Geschikte nevensorten (berk, wilg, linde, esdoorn...)
  - Behoud van de struiklaag en van pioniersituaties op kapvlaktes

→ Verbeteren van de horizontale structuur:

- Creëren van interne en externe bosranden: +100 km
- Gedifferentieerd beheer

Verbeteren van de jachtgebieden in bossen

- Behoud en herstel van de samenhang van grote loofbossen van + 100 ha
  - Omschakelen naar inheemse loofbomen
- Creëren van eilanden met loofbomen in naaldbestanden 5 ha / jr
- Herstel van valleibossen 10 ha / jr
  - Oeverversteving
  - Aanplant van loofhout in het dal van de valleien

Verbeteren van jachtgebieden in landbouwgebied en vliegroutes

-
- Promoten van beheerovereenkomsten gunstig voor de soort
  - Verhogen van de connectiviteit buiten bosgebied
    - Aanplant in landbouwgebied van 100 km hagen, 25 boomgaarden, 1000 solitaire bomen
    - Bosherstel in rivierbeddingen: 50 km oeverbebossing
    - In een straal van 5 km rond gekende kolonies
    - In landbouwgebied tussen bossen van meer dan 100 ha
    - Direct aanpalend aan grote bosgebieden

Opleiding

Sensibilisatie

Begeleiding en advies

Dank voor jullie aandacht